

“Από το Θέρισο στην Αναγέννηση της Ελλάδας”

ΟΜΙΛΙΑ ΔΗΜΗΤΡΗ Α. ΚΑΚΑΒΕΛΑΚΗ ΣΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΤΗΣ 98ης ΕΠΕΤΕΙΟΥ

Πραγματοποιήθηκε προχθες Κυριακή ο εορτασμός της επετείου της Επανάστασης του Θερίσου. Στην εκδήλωση, στην οποία παραβρέθηκε αρχηγός κόσμος μέλη του συγγραφέας Δημήτρης Κακαβελάκης, ο οποίος είπε τα εξής:

Η επανάσταση του Θερίσου αποτέλεσε τη βάση για την κατάκτηση της πλήρους αυτονομίας της Κρήτης από την υψηλή κυριότητα του Σουλτάνου. Για να οδηγήσει τελικά στην Ανεξάρτητη Συνταγματική Λειτουργία εν συνεχεία αναγέννηση της ΕΛΛΑΔΑΣ από τον Ελ. Βενιζέλο.

Η μετεξέλιξη αυτή δημιούργησε μια υψηλότερη κατάκτηση μετά την κλειστή και κλειστή αυτονομία.

Ήταν ένα μεγάλο δήμα προς την τελική Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα, που εξέφραζε τον πόθο του Κρητικού και του Ελληνικού λαού, η οποία όμως πραγματοποιήθηκε οκτώ χρόνια μετά την επανάσταση του Θερίσου.

Η θεμελιώδης αυτή επιδίωξη είχε διακηρυχθεί ως πρώτος σκοπός στην προκήρυξη Αρχών της επανάστασης. Είχε όμως εκφραστεί και ως επιδίωξη του πρίγκιπα Γεωργίου του Α΄, Υπατού Αρμοστή της “ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ”. Μιας νέας πολιτείας που δημιουργήθηκε με τον ερχομό του στην Κρήτη στις 9 του Δεκέμβρη το 1898. Με τον Ελευθέριο Βενιζέλο να είναι ο βασικός Σύμβουλος και Νομοθέτης του Συντάγματος και όλων των νόμων για την εύρυθμη και τη δίκαιη λειτουργία της.

•Τη Συνταγματικότητα όμως και τη Δημοκρατικότητα της πρωτογενούς πριγκιπικής Αρμοστήρας “Κρητικής Πολιτείας” θέλησε, από τον πρώτο κιόλας καιρό μετά την ανάληψη των υψηλών καθηκόντων του να την καταπατήσει ο ΥΠΑΤΟΣ ΑΡΜΟΣΤΗΣ επιβάλλοντας μια αυταρχική διοίκηση Τοαρχικού Τύπου και νοοτροπίας, προς ζημία τελικά πολλών συμφερόντων της νεαρής Κρητικής Πολιτείας. Κυρίως, γιατί ο πρίγκιπας Γεώργιος ως Υπάτος Αρμόστης “έδωσε” ουσιαστικά τις θυσίες “των αγώνων του Κρητικού Λαού, που τόσο πολύ συμβάλανε στην επίτευξη της πρωταρχικής αυτής αυτονομίας. Αυτή που επιτεύχθηκε με τον μεγάλο και ασυμβίβαστο αγώνα των επαναστατών - αγωνιστών του Ακρωτηρίου. Ανάμεσα στους οποίους θαρραλέος, διπλωματικός πρωταγωνιστής αλλά και μαχητής των όπλων, ήταν ο Ελευθέριος Βενιζέλος για να πάρει σ’ αυτή την επανάσταση το βάπτισμα στη φωτιά.

Για να συνεχίσει μετά την επανάσταση στο Ακρωτήριο, ως τη συγκρότηση της Κρητικής Πολιτείας, να συνεργάζεται ασταμάτητα με τον σοφό Κρητικό γιατρό και πολιτικό τον Ι. Σφακιανό, που συνεργάστηκαν μαζί για τη δημι-

ουργία και στερέωση της αυτονομίας.

Σ’ αυτόν τον σοφό, νουνεχό πολιτικό άνδρα μαθήτευσε πολιτικά ο Ελευθέριος Βενιζέλος που στη συνέχεια τον αναγνώριζε, πάντα ως μέντορά του.

Αυτόν όμως τον σοφό πολιτικό δεν τον έπεισε (ύστερα από ένα επεισόδιο πριν από τη συγκρότηση της πρώτης Κυβέρνησης της Κρητικής Πολιτείας) ο αυταρχικός Υπάτος Αρμόστης για να γίνει σύμβουλος υπουργός του.

Αντίθετα ο Σφακιανός σύστησε και επέμεινε στον Ελευθέριο Βενιζέλο να συμμετάσχει σ’ αυτή, γιατί είχε πολλά να προσφέρει, όπως και πραγματικά πρόσφερε.

Όμως η αυταρχικότητα του πρίγκιπα προκάλεσε αργότερα την ανοχή του Ελευθερίου Βενιζέλου. Γιατί ως Υπάτος Αρμόστης, με τη βοήθεια της Αυλής των Αθηνών θέλησε να ασκήσει αποκλειστικά και μόνο ΑΥΤΟΣ την εσωτερική αλλά και την εξωτερική πολιτική της Κρητικής Πολιτείας παραγνωρίζοντας στην άσκησης της, τον αρμόδιο σύμβουλο επι των εξωτερικών, που ήταν ο Ελευθέριος Βενιζέλος. Ενώ, παράλληλα, ήταν και ο Σύμβουλος Υπουργός επί της Διοίκησης. Τότε, η Αυλή του πρίγκιπα κατασκευάστηκε τον Βενιζέλο με ψευδείς δημοσιεύσεις στον Αθηναϊκό Τύπο, ότι αυτός αντιστρατευόταν την Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα, με σκοπό να απομακρύνει τον πρίγκιπα που τον θεωρούσε εμπόδιο στα σχέδιά του.

Ο Βενιζέλος απάντησε σ’ αυτές τις απαλόγιστες κατηγορίες. Αλλά να παράλλοτα ζητησε να γίνει δεκτή η παραίτησή του από τη θέση του Υπουργού επί της Δικαιοσύνης. Χωρίς όμως να λάβει απάντηση. Ο Βενιζέλος ξαναπρόσβαλε προσχηματικά ο πρίγκιπας. Όμως την επόμενη μέρα (18 Μάρτη 1901) στην επίσημη εφημερίδα της Κυβερνήσεως “της Κρητικής Πολιτείας” δημοσιεύθηκε “απαλόγιστη” του Βενιζέλου, από τα καθήκοντα του Συμβούλου της Δικαιοσύνης. Με το αιτιολογικό ότι “όπως αναρμοδίως υπεστήριξε και δημόσια εξέθεσε γνώμους επί σπουδαιότητας ζητημάτων του τόπου, αντιθέτως προς το ημέτερον φρόνημα και την εντολήν ΗΜΩΝ”.

• Τότε έγινε σάλος και προκλήθηκαν επεισόδια. Αλλά ο πρίγκιπας δεν έλαβε κανένα μέτρο κατά της “κλίμας” που είχε εξυφάνει μια τέτοια κατηγορία. Ο Βενιζέλος εξοργίστηκε γιατί αυτές οι πριγκιπικές μηχανορραφίες τον έπεισαν τελικά, ότι αυτός ο αυταρχικός ηγεμόνας δεν ήταν ο ενδεχόμενος ηγέτης για να διοικήσει την Κρήτη των Μεγάλων και αιματηρών αγώνων του ευρύτερου εθνικού οράματος και της πραγματικής ελευθερίας.

Ο Βενιζέλος έφυγε πικραμένος από την πρώτη Κυβέρνηση της Κρητικής Πολιτείας και αφιερώθηκε στους δικούς του προσωπικούς - πολιτικούς αγώνες.

Όμως και ο πρίγκιπας προσπάθησε με όλους τους τρόπους,

καταπολέμησε και συκοφάντησης να μειώσει, την ισχύ και λάμπουσα πολυτάλαντη προσωπικότητα του Βενιζέλου στον Κρητικό Λαό, στην Ελλάδα και στην Ευρώπη.

• Ο Βενιζέλος συνέχισε την πορεία της μεγάλης πολιτικής και εθνικής αποστολής του.

• Ανήσυχος πάντα για όλα τα Κρητικά, Ελληνικά, Ευρωπαϊκά και Διεθνή προβλήματα, ήταν ίσως ο πιο ενημερωμένος πολιτικός στον Ελληνικό χώρο για τις τάσεις και τις εξελίξεις στις αρχές του 20ου αιώνα, οι οποίες ήταν σηματοδοτικές, ανατρεπτικές, επαναστατικές, αναζητητικές, διεκδικητικές.

Για να δείχνουν από τότε τα σημάδια προς τις επόμενες μεγάλες κοσμοϊστορικές εξελίξεις που ακολουθούσαν τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Ιδιαίτερα, τον ενδιέφερε η συνεχής ελληνική πολιτική και κοινωνική κρίση που είχε δημιουργήσει καταλυτικό και απογοητευτικό κλίμα, σε ολόκληρο τον αλληλομόλο που διακατέχονταν από ελληνομαφία και την οδυνηρή ήττα της Ελλάδας στον Ελληνοτουρκικό πόλεμο το 1897.

Η κατάσταση στην Αθήνα ήταν απογοητευτική. Από το 1902 ως το 1904 είχαν την άνοδο και την πτώση πέντε κυβερνήσεων. Με ανάλογες επιπτώσεις για τη δυσμενή εξέλιξη των πολιτικών, κοινωνικών και εθνικών προοπτικών. Την ίδια περίοδο στην Ευρώπη και στον Διεθνή Χώρο είχαμε εξαιρετικά ανησυχητικές εξελίξεις οι οποίες προοίωναν την επικράτηση ενός επαναστατικού, διεκδικητικού και πολεμικού κλίματος.

• Τότε, μέσα σ’ αυτό το γενικότερο επαναστατικό - απελευθερωτικό διεθνές κλίμα, έγινε η επανάσταση του Βενιζέλου στις 10 του Μάρτη 1905 με στόχους:

1) την ολοκληρωμένη αυτονομία της Κρήτης 2) την ένωση με την Ελλάδα και 3) την ανατροπή του αυταρχικού πριγκιπα, με εκλογή Νέου Υπατού Αρμόστη από τον Έλληνα Βασιλέα.

Οι δυνάμεις του πριγκιπα προσπάθησαν να την καταστρέψουν. Αλλά οι πρωταγωνιστές της αντιστάσεως (με διαρκώς αυξανόμενες εθνομαφικές δυνάμεις) ως τον Οκτώβρη του 1905. Ο αγώνας ήταν συνεχής επτά ολόκληρους μήνες. Ωπου στις 9 του Οκτώβρη 1905, οι υπεύθυνοι της επανάστασης του Θερίσου με υπόμνημά τους στους προξένους των Μεγάλων Δυνάμεων συναίνεσαν να σταματήσουν τον αγώνα. Με δήλωσή τους ότι δεν θα πάψουν να επιδιώκουν την εθνική λύση της ένωσης με την Ελλάδα. Έναν περίπου μήνα μετά τις 4 Νοέμβρη 1905 οι Βενιζέλος - Μάνος - Φούμης σε συνάντησή τους στις Προξενίες συμφώνησαν με την επανάσταση διαδικασίες και πολιτικές εξελίξεις.

Στην αρχή του αγώνα, πολλοί θιασώτες της πριγκιπικής εξουσίας επανέδρασαν στην κήρυξη της επανάστασης στον Θερίσο. Ακόμα και ο μεγάλος σατυρικός ποιητής της εποχής, Γ. Σουρής

που αγαπούσε ιδιαίτερα την Κρήτη και θαύμαζε τους αγώνες των Κρητών, έγραψε σατιρικά δημοσιεύματα στην εφημερίδα του “Ρωμός” και αγωνίστηκε για να αποτρέψει, την κατά τη γνώμη του εμφύλια σύρραξη μεταξύ Παλατιού και Λαού, θεωρώντας την επανάσταση “ΝΤΡΟΠΗ” για τους Κρητικούς. Αργότερα όμως αντιλήφθηκε την ουσιαστική διάσταση και σημασία της επανάστασης για να γράφει το εξής τετράστιχο:

“Ω, τους ανάρτες σήμερα
ζηλεύω του Θερίσου
που την αντιπολίτευση
αποτρέφουν της νήσου”.

Ο πριγκιπας όμως δεν ήθελε καμιά αντιπολίτευση, ούτε γνώμη ακόμα. Χωρίς όμως να έχει κατανοήσει τον επαναστατικό χαρακτήρα της Κρητικής Ψυχής, ένα χαρακτηριστικό που ο Βενιζέλος, όπως γράφει στο αξιολογικό διβλίο της “Ο ΣΟΥΡΗΣ ΚΑΙ Η ΚΡΗΤΗ”, η Χανιώτισσα συγγραφέας Αθηνά Μπλαζουδάκη, ο πρίγκιπας είχε απέχσει στον Κοινοβουλευτισμό. Είχε καταγγίσει ουσιαστικά τον πολιτικό διάλογο και είχε αποκλείσει τους Κρητές από τη λήψη κρίσιμων αποφάσεων. Ακολουθώντας εξουσιαστικές συμπεριφορές τις οποίες ούτε ο Βενιζέλος ήταν δυνατόν να ανεχθεί ως Δημοκράτης, επαναστάτης, αλλά ούτε και ο Δημοκρατικός Κρητικός λαός που είχε πίσω του τόσους αγώνες για την ελευθερία και ανεξαρτησία της Κρήτης.

Συνέπεια της επανάστασης του Θερίσου ήταν η αναχώρηση - απόδραση από την Κρήτη του πρίγκιπα Γεωργίου. Για να γίνει ο Βενιζέλος ο ρυθμιστής της Δημοκρατικής “ανάστασης” της. Ιδιαίτερα θύρατος της διακυβερνήσεως της. Με συνέχιση των δημοκρατικών αγώνων του από το 1906 ως το 1910. Σ’ αυτό το κρίσιμο διάστημα για την Κρήτη και την Ελλάδα, έγινε στην Αθήνα το 1909 η επανάσταση του Στρατιωτικού Συνδέσμου στο Γουδί, για τη σωτηρία - αναγέννηση του έθνους, από το τέλμα μιας μακρόχρονης κρίσης την οποία επληθύνει και περισσότορο, τόσο επικίνδυνα, δούλιαζε.

Αυτή η επανάσταση, του Στρατιωτικού Συνδέσμου αναζητήθηκε τον ΕΝΑ: τον οραματιστή, τον πραγματοποιοί, τον αθάνατο πολιτικό. Αυτόν που θα στρατευόταν στο ιδεώδες για την έξοδο της Ελλάδας από την ταπείνωση, τη φθορά, τη διαφθορά, το πολιτικό και κοινωνικό τέλμα. Για να την οδηγήσει στην αναγέννηση και τη Νέα της ΔΟΞΑ. Αυτός ο ΕΝΑΣ ήταν ο επαναστάτης του Ακρωτηρίου και του Θερίσου, επαναστάτης σ’ τους εσωτερικούς “εχθρούς” μιας αυταρχικής, αντιδημοκρατικής διακυβερνήσεως.

Αυτόν, λοιπόν, τον ηγέτη ΣΥΜΒΟΛΟ, “με το φωτοστέφανο του Κρητός πολιτικού ανδρός” (όπως γράφει στο διβλίο του “Η ΔΟΞΑ ΚΑΙ Ο ΔΙΧΑΣΜΟΣ” ο καθηγητής Πολυχρόνης Ενεπεκί-

δης), επέλεξε, τελικά, ο Στρατιωτικός - Σύνδεσμος. Για να πάρει εκδραστηριοποιηθεί στα χέρια του τη διακυβέρνηση του θαλασσοδαρμένου και παραδοσιακισμένου σκάφους της Ελλάδας.

• Όμως ο άντρας αυτός, ο Νέος Ηγέτης με το φωτοστέφανο του Κρητός Πολιτικού, ξεπήδησε μέσα από τον αγώνα της επανάστασης του Θερίσου. Το πνεύμα της οποίας εξακολούθησε, η επανάσταση του Στρατιωτικού Συνδέσμου.

Αυτή όμως την επανάσταση του Θερίσου πολλοί την διάβαλαν ως σκηνοθετημένο πολιτικό παιχνίδι του Βενιζέλου. Ενώ αυτή αποτέλεσε τη βάση της ιδεολογικής ευθύνης του, για την καταπολέμηση της αυταρχικής εξουσίας του πριγκιπα που ήταν αντίθετη με την πολιτική οραματισμού και τη Δημοκρατική ευθύνη που εξέφραζε και ενσάρκωνε ο Βενιζέλος.

Παλιότεροι συγγραφείς πολιτικών μελετών και Λογοτεχνικών Κειμένων δέχτηκαν το σηκωμό του Θερίσου ως επανάσταση. Όχι ως εξέγερση ή το χειρότερο, ως Κίνημα. Γιατί κατά τη σημασιολογία της έννοιας η λέξη ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (Λεξικό Μπαμπινιώτη) εκφράζει μια ΔΥΝΑΜΙΚΗ λαϊκή εξέγερση κατά της εξουσίας και αποδίδεται στην ανατροπή του πολιτικού ή κοινωνικού καθεστώτος ή την απελευθέρωση από ξένους κατακτητές. Αυτή λοιπόν η επανάσταση του Θερίσου εξέφραζε πραγματικά μια Δυναμική Λαϊκή ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ στην οποία, τελικά συμμετείχαν με την ηγετική ευθύνη του Ελ. Βενιζέλου, ομότειμοι, πολλοί Επαναστάτες, κατά ενός αυταρχικού πριγκιπα και του αυταρχικού καθεστώτος του. Στην αυταρχικότητα του οποίου επέμεινε ο ηγεμόνας ακόμα και μετά την επίτευξη των στόχων της επανάστασης, που τις αποδέχτηκαν οι εγγυητριες δυνάμεις, ενώ διαπίστωσαν την αυταρχικότητα και τη διχαστικότητα του πριγκιπικού καθεστώτος, ξένοι εμπειρογνώμονες.

Τώρα για την επανάσταση του Θερίσου γράψανε όμως κι άλλοι πολλοί, Κρητικοί και Έλληνες συγγραφείς που την είπαν: Επανάσταση και όχι εξέγερση.

Η σημαντικότερη όμως αναλυτική μελέτη (διδασκαρική διατριβή) η οποία κατοχυρώνει ως ιδεολογική - πολιτική και εθνική την επανάσταση του Θερίσου, είναι το διβλίο του διακεκριμένου καθηγητή της Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας κ. Κωνσταντίνου Σβολόπουλου. Ο τίτλος αυτής της έγκυρης, αντικειμενικής και διεξοδικής επιστημονικής μελέτης είναι: “ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΡΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ (1905-1906)” (Έκδοση, ΙΚΑΡΟΣ 1974).

Στον τίτλο του Γ΄ κεφαλαίου χαρακτηρίζει την επανάσταση του Θερίσου ως εξέγερση. Όμως στο ίδιο κεφάλαιο γράφει, ως υπότιτλο, “η ευόδωση του ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ”. Ενώ στα κείμενα - αναφορές ολόκληρου του Γ΄ μέρους αυτής της

Πολιτισμός

σημαντικής διατριβής (που έκαμε την έναρξη της επιστημονικής προσέγγισης στην Ελλάδα για την «ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΚΡΗΤΗ» αναφέρεται πλείστες όσες φορές ως «ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΝ» το γεγονός του Θερίσου.

Όμως, ένα άλλο διβλίο διεξοδικών επιστημονικών αναζητήσεων, εκδόθηκε από το ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ Τ Η Σ Ε Θ Ν Ι Κ Η Σ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, 27 χρόνια περίπου μετά τη διδακτορική διατριβή του καθηγητή Κωνσταντίνου Σβολόπουλου. Είναι το έργο της Λίλης Μακράκη, ερευνήτριας - συγγραφέως και καθηγήτριας της Ευρωπαϊκής Ιστορίας στο Regis College της Μασσαχουσέτης.

Το έργο αυτό περιλαμβάνει έξι κεφάλαια: Με τελευταίο κεφάλαιο την ένωση. Σ' αυτό το κεφάλαιο όπου και τελειώνει η ανάλυση της ενδιαφέρουσας αυτής έρευνας. Κατά την άποψή μας σ' αυτές τις σελίδες περιλαμβάνονται πολλά στοιχεία, πολλές ερμηνείες και πολλοί συσχετισμοί. Σε συνδυασμό με πολλούς χαρακτηρισμούς προσώπων, καταστάσεων, δράσεων και επιδράσεων, για τις οποίες είναι δυνατόν να διατυπωθεί κανείς διαφόρων βαθμών επιφυλάξεις. Όπως μερικές επιχειρούμενες αντικειμενοποιήσεις - απομυθοποιήσεις: για την επανάστασή του Ακρωτηρίου αλλά και για την επανάσταση του Θερίσου. Με αυτήν ασχολείται στο τελευταίο μέρος του ΣΤ' κεφαλαίου (πριν από τον επίλογο) δάζοντας τον τίτλο. ΘΕΡΙΣΟ: Η σκηνοθετημένη εξέγερση και όχι επανάσταση, όπως την χαρακτηρίζει αντιφατικά σε διάφορα σημεία του β' μέρους, καθώς και στον πρόλογο του διβλίου της.

Προσωπικά, δεν πεισθήκαμε ούτε για τη «σκηνοθεσία» αυτής της εξαιρετικής σημασίας, για το μέλλον της Κρήτης και της Ελλάδας επανάστασης, αλλά ούτε για την επάρκεια του όρου ΕΞΕΓΕΡΣΗ. Αφού η λέξη αυτή σημασιολογικά εκφράζει περισσότερο διαμαρτυρική έκρηξη οργής, που εξεγείρει ένα άτομο ή πολλά, παροδικά, ενώ η εξέγερση στερείται ιδεολογικού υπόβαθρου για την έκρηξη μιας ένοπλης επανάστασης, όπως ήταν η επανάσταση του Θερίσου.

Μια επανάσταση, που όπως αναφέραμε ήδη στην ομιλία μας, αποτέλεσε το δάθρο για την τελική απαλλαγή της Κρήτης από την Τουρκική κατοχή. Αλλά και για την εκτόξευση του Βενιζέλου στο Ελληνικό πολιτικό στερέωμα, στο Βαλκανικό, στο Ευρωπαϊκό, στο Παγκόσμιο. Μια επανάσταση που μέσα από την επανάστασή του Σ.Σ. έφερε τον Βενιζέλο στο τιμόνι της Ελλάδας για να διαπλασιάσει την Ελληνική Πατρίδα, να της ξαναδώσει Διεθνή Καταξίωση και Περηφάνια. Πέρα από τις μετέπειτα τραγικές εθνικές καταστροφές και τα πολλά λάθη που γίνανε στη διαδρομή των πολιτικών εξελίξεων.

Όμως σ' αυτή την εκπληκτική διακυβέρνησή τους τις πρώτες τετραετίες επιτεύχθηκε γενικά το πολιτικό αποτέλεσμα μιας αναγέννησης, σε όλους τους τομείς της ελληνικής πολιτείας.

Αυτή η αναγέννηση πραγματοποιήθηκε μέσα σε εξαιρετικά δύσκολες συγκυρίες, με κοσμοϊστορικής σημασίας γεγονότα που συνέβησαν από την αρχή του 1900, ως τον Μάρτη του 1936 που ο Βενιζέλος πέθανε. Για να ταφεί στο Ακρωτήριο της ελευθερίας.

Για ν' ατενίζει από εκεί το Θέρισο της επανάστασης κατά της ημιαυτονομίας και της Αυταρχικής διακυβέρνησης του πρίγκιπα και κάθε αυταρχικής διακυβέρνησης, πάντα!

Μια επανάσταση από την οποία ο Βενιζέλος έλαβε το φωτοστέφανο. Για να ανυψώσει την Ελλάδα, για να απελευθερώσει τις σκλαβωμένες πατρίδες της, να τη διπλασιάσει, να οργανώσει τους Νόμους της, να δώσει τα θεμέλια της Κοινωνικής της Πολιτικής, να οργανώσει αποτελεσματικά τις ένοπλες δυνάμεις της, να αναδιομορφώσει την παιδεία και την οικονομία της και τις Διεθνείς Σχέσεις και να δημιουργήσει τη Νέα Δόξα της (ως το 1915, που άρχισαν τη μαύρη και διχαστική καταπολέμησή του). Για να φτάσει αυτός ο μεγάλος πολιτικός δημιουργός να είναι απειλούμενος, καθυβριζόμενος, αφοριζόμενος, σταυρούμενος. Ωστόσο, η ένδοξη νέα Ελλάδα που δημιούργησε να φθάσει στην εθνική καταστροφή του 1922 με όλες τις συνέπειες που ακολούθησαν. Τότε όμως στο μέγα αδιέξοδο και στον μέγα θρήνο του Ελληνισμού ζήτηθηκε από αυτόν πάλι να περισώσει την Ελληνική αξιοπρέπεια και να φροντίσει την ελληνική διασφάλιση με τη συνθήκη της Λωζάνης. Η οποία ακόμα και τώρα διασφαλίζει τα απασφαλισόμενα μέσα στο Νέο από-ελληνοποιημένο περιβάλλον που ζούμε.

Η μεγάλη προσφορά του Βενιζέλου συνεχίστηκε κατά την τελευταία 4ετία της διακυβέρνησής του 1928-1932. Μια τετραετία που ο Βενιζέλος ολοκλήρωσε το πολιτικό όραμά του, φθάνοντας ακόμα και στην ανάπτυξη της ελληνοτουρκικής φιλίας, της οποίας όμως, μετά από λίγο, ακύρωσε τη συνθήκη της τουρκικής πλευράς.

Όμως ο Βενιζέλος έφυγε πικραμένος, γιατί οι αντιδυναμίες (και οι καταστάσεις του οικονομικού κραχ του 1929) διαμόρφωσαν νέες συνθήκες αναταραχής και κρίσης στη χώρα. Καταστάσεις που οδήγησαν (δικαιολογημένα ή αδικαιολόγητα) στο κίνημα του 1935. Απέναντι στο οποίο ο Βενιζέλος ήταν τόσο επιφυλακτικός όταν του ζήτησαν να ηγηθεί, για τη σωτηρία της Δημοκρατίας. Αυτή όμως ήταν η τελευταία πράξη του δράματος που τελικά οδήγησε τη χώρα στην Μεταξική δικτατορία. Με διωγμό και αφανισμό, όλων των Δημοκρατικών Δυνάμεων της Χώρας.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Απάντηση της ΔΕΗ σε δημοσίευμα

Κύριε διευθυντά, Αναφερόμαστε στο σχόλιο της εφημερίδας σας της 28-2-03 με τίτλο «ΔΕΗ ή ΕΛΤΑ;» και σας πληροφορούμε τα εξής:

Υπήρξε πράγματι λόγω της πρόσφατης κακοκαιρίας, μια καθυστέρηση στη διανομή των λογαριασμών ρεύματος, πράγμα που τα ΕΛΤΑ μας γνωστοποίησαν εγγράφως. Κατόπιν τούτου αναστείλαμε για λίγες μέρες τις αποκοπές παροχών λόγω χρέους στις διαδρομές που σημειώθηκαν οι καθυστερήσεις.

Οι ληγμένοι λογαριασμοί ρεύματος δυστυχώς δεν μπορούν

εξαφληθούν παρά μόνον στα γραφεία της ΔΕΗ, πράγμα που ίσως υποβάλει σε κόπο κάποιους πελάτες μας. Θέλουμε υπενθυμίσουμε εδώ ότι, για τους πελάτες που διατηρούν λογαριασμό σε οποιαδήποτε τράπεζα, υπάρχει η δυνατότητα να δώσουν πάγια εντολή στην τράπεζα τους ώστε, την ημερομηνία λήξεως, να εξοφλεί τον λογαριασμό.

Ο πελάτης εξακολουθεί να λαμβάνει κανονικά τον λογαριασμό και έχει τη δυνατότητα ελέγχου του, αποφεύγει όμως τις μετακινήσεις, την αναμονή ή και τα έ-

ξοδα σε περίπτωση αποκοπής της παροχής του.

Η αυτόματη πληρωμή λογαριασμού μέσω πάγιας τραπεζικής εντολής αποτελεί ένα σύγχρονο τρόπο συναλλαγής, ευρέως διαδεδομένο (σε ποσοστό άνω του 85%) σε άλλες χώρες της Ευρώπης, όπου αρκετές ηλεκτρικές εταιρείες δεν διατηρούν καν ταμεία εξόφλησης λογαριασμών.

Με εκτίμηση,
Ε. Κουφάκης
Αναπλ. Δ/ντης
Περ. Χανίων

Σ.Σ.: Δικαιολογίες πάντοτε υπάρχουν. Τραπεζικοί λογαριασμοί στον κοσμάκη, τον μι-

κροσυνταξιούχο του ΙΚΑ, του ΤΕΒΕ και άλλους αναξιοπαθούντες είναι δυσεύρετοι. Και κάθε κράτος σκεί την κοινωνική του πολιτική ανάλογα με το τί έχει πίσω του... Πιστεύω να γίνεται αντιληπτό αυτό και να μην υπερηφανεύεται η ΔΕΗ ότι μας κάνει και χάρη που έχει ένα γραφείο για εξυπηρέτηση των πελατών της στη Λίμνη. Στα Χανιά, στην πόλη έπρεπε να υπάρχει ένα, μα δεν θα έπεφτε... έξω οικονομικά απ' αυτό. Βντάξει. Δεν θα γίνει τίποτα. Αλλά μην εμπιάζουν και τους ταλαίπωρους τους καταναλωτές.

Εκκλιση εργαζομένων για αντιμετώπιση των προβλημάτων στη ΔΕΥΑΧ

Το Σωματείο Εργαζομένων στην Δ.Ε.Υ.Α. Χανίων έστειλε στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χριστοδουλάκη και κοινοποίησε στον Επίτιμο Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας κ. Κων/νο Μητσοτάκη και τους Βουλευτές Χανίων κ.κ. Σήφη Βαλυράκη, Ευτύχη Δαμιανούλη, Σκουλάκη και ακόμη στους Νομάρχη Χανίων, Δήμαρχο Χανίων, Πολιτευτή Χανίων κ. Σήφη Μιχελιογιάννη και στους επικεφαλής Δημοτικών Κινήσεων Χανίων, επιστολή για την «αντιμετώπιση Άμεσων Οικονομικών θεμάτων της Δ.Ε.Υ.Α.Χ», η οποία έχει ως εξής:

Αξιότιμε κε Υπουργέ, εκ μέρους των 135 εργαζομένων στην Δημοτική Επιχείρηση Υδροψσης Αποχέτευσης Χανίων, θέλουμε με το παρόν έγγραφο να σας γνωρίσουμε τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Επιχείρηση στην οποία εργαζόμαστε, προβλήματα, που η μη επίλυση τους δημιουργεί σοβαρά εμπόδια στην εύρυθμη λειτουργία της Επιχείρησης. Τα οικονομικά θέματα που θα αναλυθούν παρακάτω, σε καμιά περίπτωση δεν μπορούν να μεταφερθούν με την τιμολογιακή πολιτική της Επιχείρησης, προς τους Δημότες και χρεώνουν ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ αφού δεν οφείλονται σε ευθύνες της Δ.Ε.Υ.Α.Χ. αλλά κύρια σε γραφειοκρατικές πολιτικές διαδικασίες και αποφάσεις των υπουργείων, της Αρχής Πληρωμής του Ταμείου Συνοχής και στις υψηλές τοκοχρεωλυτικές δόσεις (υψηλά επιτόκια) του Τ.Π. & Δ.

Σαν Σωματείο και εργαζόμενοι στην Δ.Ε.Υ.Α.Χ. στηρίζουμε και ενισχύουμε με τον δικό μας λόγο (πολιτικά και κοινωνικά) την προσπάθεια της Δημοτικής Αρχής στα πλαίσια της σχετικής απόφασης από το Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α.Χ. για κοινή αντιμετώπιση των προβλημάτων (Στα πλαίσια αυτά εκκρεμεί συνάντηση της Δημοτικής Αρχής με το υπουργείο σας για την συζήτηση του τρόπου επίλυσης των Οικονομικών θεμάτων της Δ.Ε.Υ.Α.Χ.)

Με το έγγραφο αυτό επιδιώκουμε να τονίσουμε ορισμένα Αιτήματα (πολλά από αυτά έχουν θεθεί από την Ε.Δ.Ε.Υ.Α. προς το υπουργείο σας) που για την Δ.Ε.Υ.Α.Χ. όμως αποκτούν ΑΜΕΣΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΗ η επίλυσή τους, σύμφωνα και με απόφαση του Διοικητικού της συμβουλίου.

1. Άμεση αναστολή των παρακρατήσεων που προδίδει το Τ.Π. & Δ. από την Τακτική επιχορήγηση του Δήμου Χανίων για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές της Δ.Ε.Υ.Α.Χ. προς το Τ.Π. & Δ. Τα ποσά των παρακρατήσεων, (για τον Φλεβάρη ήταν 250.000 Ε), είναι αναγκασμένη η Δ.Ε.Υ.Α.Χ. να τα αποδίδει στον Δήμο Χανίων αφού ο Δήμος έχει μπει εγγυητής των Δανείων της Δ.Ε.Υ.Α.Χ. Τα ποσά αυτά των παρακρατήσεων αποτελούν απόλεια εισόδων για την Δ.Ε.Υ.Α.Χ. αφού δεν είχαν προϋπολογισθεί στα έξοδά της.

2. Άμεση απόδοση του θεσμοθετημένου πόρου από το άρθρο 43 παρ. 2 του Ν. 2065/92 προς την Δ.Ε.Υ.Α.Χ. των δόσεων 2001 και 2002 δηλαδή ποσόν 800.000 Ε. Ποσό που η Δ.Ε.Υ.Α.Χ. είχε εντάξει στον προϋπολογισμό της για την εξόφληση των τοκοχρεωλυτικών της δόσεων προς το Τ.Π. & Δ.

Γνωρίζουμε ότι, το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας προτίθεται να καταρτίσει ειδικό Πρόγραμμα υποδομών για τις Δ.Ε.Υ.Α. Δεν δύνανται όμως η κατάρτιση αυτού του ειδικού προγράμματος που προφανώς θα ισχύει, για το 2003 και μετά, να καθυστερεί αδικαιολόγητα την καταβολή του ανωτέρω ποσού που αφορά τις δόσεις 2001 και 2002 προς την Δ.Ε.Υ.Α.Χ.

Όσον αφορά το μέλλον του πόρου αυτού, ανεξάρτητα του προγράμματος υποδομών, θα πρέπει απαραίτητα να διασφαλιστεί θεσμικά η πάγια απόδοσή του για τις Δ.Ε.Υ.Α.

3. Όπως γνωρίζετε, υπήρξε μεγάλη καθυστέρηση, λόγω γραφειοκρατίας και αλληπάλληλων ελέγχων, στην αποπληρωμή για την εξόφληση προς την Δ.Ε.Υ.Α.Χ. του εταγμένου έργου της στο Ταμείο Συνοχής ενώ η Δ.Ε.Υ.Α.Χ. έγκαιρα είχε καταβάλει την ίδιαν συμμετοχή της (δάνειο από το Τ.Π. & Δ.). Παρά το γεγονός ότι από την Αρχή Πληρωμής υποβλήθηκε αίτημα για την εξόφληση του έργου (το ποσόν αυτό είναι δεσμευμένο από το Τ.Π. & Δ.) εισηγήθηκε η Αρχή Πληρωμής την περικοπή των Συμπληρωματικών Συμβάσεων έργων της Δ.Ε.Υ.Α.Χ. ενώ είχαν τις θετικές γνωμοδοτήσεις από τα αντίστοιχα θεσμοθετημένα όργανα της Πολιτείας.

Αυτό σημαίνει για την Δ.Ε.Υ.Α.Χ. απόλεια εισόδων 552.150Ε ποσού όμως που είχε υπολογιστεί στα έσοδά της.

Γνωρίζουμε ότι, η Κυβέρνηση προτίθεται να διεκδικήσει την μη περικοπή των συμπληρωματικών συμβάσεων έργων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το ανωτέρω όμως ποσόν μπορεί να δοθεί από το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας προς την Δ.Ε.Υ.Α.Χ. και να παρακρατηθεί αργότερα εφ' όσον κερδηθεί η όλη υπόθεση από την Ελληνική Κυβέρνηση.

4. Είναι κατανοητό ότι τα ανωτέρω προβλήματα καθιστούν αδύνατη από την Δ.Ε.Υ.Α.Χ. την εξόφληση των άμεσων υποχρεώσεων της προς το Τ.Π. & Δ. (ληξιπρόθεσμη δόση 2001 1.999.694Ε, 2002 1.339.960Ε και ληξιπρόθεσμη δόση την 31/12/03 1.351.717Ε).

Λόγω των ανωτέρω που αναλύθηκαν θα πρέπει το υπουργείο εθνικής οικονομίας σαν πολιτική αρχή του Τ.Π. & Δ. να εισηγηθεί την παράταση του χρόνου εξόφλησης των ληξιπρόθεσμων και των τοκοχρεωλυτικών δόσεων με **περίοδο χάριτος** για χρονικό διάστημα ικανό για να επαναπρογραμματίσει με καθαρά και συγκεκριμένα οικονομικά δεδομένα η Δ.Ε.Υ.Α.Χ. τις οικονομικές της υποχρεώσεις προς το Τ.Π. & Δ. Επίσης στο Πρόγραμμα υποδομής για τις Δ.Ε.Υ.Α. που καταρτίζει το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας θα πρέπει να εξετασθεί το ενδεχόμενο ειδικής επιχορήγησης εκτός της πάγιας προ-

βλεπόμενης προς τις Δ.Ε.Υ.Α. για τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις σαν συμμετοχή της Πολιτείας στο κατασκευασθέν έργο της Δ.Ε.Υ.Α.Χ.

κ. Υπουργέ, Το Δ.Σ. του Σωματείου μας και οι 135 εργαζόμενοι στην Δ.Ε.Υ.Α. Χανίων με την κατάσταση των παραπάνω αιτημάτων, δεν σημαίνει ότι συνηγορούμε στην όποια πολιτική διαχείριση των Δημάρχων, καταθέτουμε την Αγωνία μας πάνω στα υπαρκτά προβλήματα της Δ.Ε.Υ.Α.Χ. που χρήζουν από την Πολιτεία ΑΜΕΣΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ.

Είναι λυπηρό για την Ελλάδα του 2003, για το γεγονός ότι το ECOFIN θα συνεδριάσει στην πόλη μας στον Νομό μας και μια επιχείρηση Δημοτική όπως η Δ.Ε.Υ.Α. Χανίων που αναμφισβήτητα πρόσφερε πολλά στην οικονομική ανάπτυξη του Νομού, στο καθαρό περιβάλλον, στην ποιότητα παροχής υπηρεσιών προς τους Δημότες, που ευέλκτα απορρόφησε και αξιοποίησε για το καλό της ευρύτερης περιοχής των Χανίων με την εκτέλεση σοβαρών έργων υποδομής, σημαντικούς πόρους από το Ταμείο Συνοχής.

Σήμερα λοιπόν που είναι έτοιμη η Δ.Ε.Υ.Α.Χ. με την τεχνογνωσία και εμπειρία 20 χρόνων που διαθέτει με την Διαδημοτική και ΔιαΔΕΥΑ συνεργασία να γυρίσει καινοτόμο σελίδα μαζί με τους περιφερειακούς Δήμους στα θέματα Περιβάλλοντος, αντιπλημμυρικής προστασίας και Διαχείρισης Υδατικών Πόρων, να «πνίγεται» στην γραφειοκρατία και σε πολιτικές διαδικασίες και αποφάσεις που στερούν πόρους που δικαιούται η Δ.Ε.Υ.Α.Χ. και εν τέλει οι Δημότες Χανίων.

Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η Δ.Ε.Υ.Α.Χ. ανταποκρίνεται πλήρως στον σοβαρό τομέα δραστηριότητάς της, και ότι το μέλλον της δεν εξαρτάται από τέτοιας φύσης «προβλήματα» που αναλύθηκαν, πρέπει όμως επιτέλους να τακτοποιηθούν αυτά τα προβλήματα αν όλοι θέλουμε σύγχρονες και αποτελεσματικές Δημοτικές Επιχειρήσεις με κοινωνικό προσανατολισμό.

κ. Υπουργέ, Οι εργαζόμενοι στην Δ.Ε.Υ.Α.Χ. ευελπιστούν ότι θα αντιμετωπίσετε έγκαιρα και αποτελεσματικά τα προβλήματα αυτά, και σας καλούμε με όλη την καλή διάθεση σε μια **επίσκεψη Εργασίας στην Δ.Ε.Υ.Α.Χ.** να γνωρίσετε καλύτερα τις απόψεις των εργαζομένων για τα θέματα περιβάλλοντος, διαχείρισης υδατικών πόρων και στα υπόλοιπα προβλήματα.

Να γνωρίσετε από κοντά το έργο της Δ.Ε.Υ.Α.Χ., μιας υγιούς επιχείρησης Δημοτικής, παρά τα ανωτέρω προβλήματα, από άποψη προσανατολισμού στο ευρύ και σημαντικό πεδίο δραστηριότητάς της.

Μετά τμήας
Για το Δ.Σ. του Σωματείου Εργαζομένων στην Δ.Ε.Υ.Α.Χ.
Ο Πρόεδρος Λατανάκης Νίκος
Ο Γ. Γραμματέας Μαυρογιάννης Σταύρος